

Szamosújvári Közlöny

Alapítva 1903 Újraindítva 2021

ISSN 2784 – 2800 ISSN-L 2784 – 2800

II. (új) évfolyam

12. szám/2022 június

Kiss Lehel

Nyári áhítat

Ó, mily' szép! A tágas, víg
mezőkön

lepke száll, a kalász bólo-
gat.

Béke jön egy tarlott hegy
felől – jön,

és hús nektárjából inni ad.

Úgy betelik fényével a lel-
kem!

Könnyekre és térdre kény-
szerít

nagy kegyelmed, jó Atyám,
megint.

Szent való már: gyerme-
keddé lettem.

Ó, mily' szép! A tágas, víg
mezőkön

érleled – és én is érlelődöm
–

mit vetettél csöpp áldásul
szánva

népednek s az éhes, vak vi-
lágnak.

Lepke száll. Már nem nyúl-
nak az árnyak

áthatolhatatlan éjszakába.

Életrajz interjú Sütő Gyuszi- val

Szamosújváron nőttem fel, ott laktam 1962 és 1980 között. A Petru Maior Líceumban érettségiztem. Az örmény templom udvarán fociztam fiatal gyermekként. Rengeteget kirándultam az Epreskertben, a Szent Peter dombon, a füzes-mikolai hegyen.

Szüleim tanárok voltak a Petru Maiorban, sok kirándulást szerveztek a diákokkal, úgyhogy úgy nőttem fel, hogy szinte minden hétvégén kimentünk, diákok, csapatostul, egy-két tanár kíséretében. Nekem ez volt a normális. A lakásunk olyan kicsi volt, hogy

Sütő Gyuszi / fotó: Sütő Gyuszi
alig férünk meg benne, természetes volt a szabadidőt kint tölteni.

Biciklivel jártunk fürödni a széki tóra, és télen – amikor befagyott – a sima jégen korecsolyáztunk, hokiztunk.

1980-ban besoroztak katonának, majd 1981-1987 között az egyetemen voltam Kolozsváron. Sok kalandban volt részem, kisgyermekkoromban, egyetemi éveim alatt, majd Brassóban, ahol mérnökként dolgoztam. Ezeket a kalandokat, történeteket többször elmeséltem az amerikai kollégáimnak. Csodálkozva hallgattak. Számukra az a világ, életforma, teljesen ismeretlen volt. *(Sütő Gyuszi)*

Sütő Gyuszi: „Sokszor álmodok Szamosújvárról”

1. Mi készítetett a könyv megírására?

Több dolog. Az egyik az emigráció, mert ez mindig egy kétes dolog az ember életében. A másik pedig az, hogy mindig meséltem a gyerekeimnek és a kollégáimnak az Intelnél. A gyerekeim már unták, de a kollégáim tártott szájjal hallgatták őket és egyre többen ösztönöztek, hogy megírjam őket. 2017-ben aztán eldöntöttem, hogy meg akarom írni ezt a könyvet, hogy a gyerekeim, a családom, a barátaim örökségében meglegyen ez az egyedi történet sorozat.

A történetek egyediek, mert a családom is az volt. Édesapám nagyon szerette a kalandokat, ezért nekem is jutott belőlük. Sok olyan dolog történt az életemben, ami nem mindenkivel történik meg. Például elküldtek a Duna-Fekete Tenger csatornához, a hadseregbe,

volt a forradalom. Voltak olyan történetek, mind például a Securitatés, amiket nehezen tudtam megírni, vissza kellett pörgessem az életem, újra át kellett éljem őket. Úgy érzem, hogy ez gyógyító hatással volt rám. Amikor édesapám halálát leírtam elmentem egy faházban az erdőbe és végig sírtam. Még most is megteszem hogyha rágondolok, de mindenképp meg akartam írni, hogy megszabaduljak a tehertől.

2. A két magyarul megjelent könyved közül melyik kedvesebb neked és miért? (Megpróbáltam és A Testvérpár)

Nyilvánvaló, hogy a Megpróbáltam, mert ez sokkal jobban belenyúl az életembe. Az első könyvemben csak két történet van és kicsit olyan, mint a Kis Herceg, mert gyerekeknek és felnőtteknek való elemek is bele vannak beleszöve.

3. Tervezel egyéb könyveket írni?

Igen és részben meg is írtam őket. Az egyik az egy Verne Gyu-

la stílusú regény, mert valakik ott ragadnak egy lakatlan szigeten, de a történet a jelenkorban történik. A másik egy nagyon humoros akció-vígjáték melynek cselekménye Amerikában zajlik. Rengeteg film készül, ami nem humoros, bár annak szánják. Az igazi humor, amit Charlie Chaplin csinált. Megpróbálok valami olyat írni, amit az emberek élvezzenek.

4. Az íráson kívül mi egyébgel foglalkozol?

Sok mindennel. Mivel szüleimet korán elveszítettem tudatában vagyok annak, hogy milyen rövid az élet, és így életem már 30-40 éve az életem, emiatt, ha szép az idő kimegyünk a természetbe, kirándulunk, biciklizek, szörfvitorlázok, kárátémozom, télen sízem, fotózok, filmet nézek, olvasok, faragok. Tele vagyok hobbival.

5. Szoktál Szamosújvárról álmodni?

Sokszor arról álmodok, hogy egy Delta sárkánnyal leszállok a

a Szent Péter domb gerincén, de álmodom a széki tőről, az állomásról is. A gyerekkoromban nagyon sokat néztem a gőzmozdonyokat. Ezeken kívül visszatérnek a Park, Vida Géza szobrai, a Szamos, a kőoroszlánok, a füzes-mikolai domb, Ördögös-füzes. Sokszor éjszaka álomban hallok a kolomp hangját, a liba gágogását.

6. *Miért választottad az emigrációt?*

Rögtön a forradalom után az volt a nagy vágyam, hogy lássam a nővéremet, mert nem láttam előtte négy évig. Bár nem derül ki a könyvből a nővérem mindig a példaképem volt és nagyon fontos szerepet játszott az életemben. Amikor én kimentem '90 júniusában már édesanyám is kint volt, kiment, hogy lássa a nővéremet. Igazából akkor nem az emigráció volt a célom, csak látni akartam a nővérem. Kimentem és rá két napra már volt állásom, szőnyegpucolóként dolgoztam. Ezek mellett mindenhol fotóztam, ahol voltam. Hét hó-

napra rá kijött a feleségem és a fiam is, majd vettünk egy kicsi kocsit és mindenhova utaztunk. 1995-ben, amikor édesanyánk meghalt, úgy döntöttünk, hogy végleg ottmaradunk. Amúgy nem volt egy könnyű döntés mert minden fájdalmas volt. Fájdalmas volt eljönni, fájdalmas volt ott maradni, de számomra továbbra is nagy érték Erdély. Nehéz volt otthagyni Erdélyt, de a kommunista Romániában nagyon sokat próbálkoztam bekerülni egy számítástechnikai intézetbe, de mindenhol falba ütköztem és nem tudtam kamatoztatni tudásom. El is telt pár év a karrieremből, úgy, hogy nem tudták felhasználni tudásom mert vagy nem volt számítógép, vagy nem érdekelte őket. Most Amerikában érzem, hogy a tudásom gyarapodik és a karrierem épül, ami jó érzés. 1993-ban kaptam ezt az állást és azóta dolgozom az Intelnél. Ez egy löketet adott tudásomnak és karrieremnek. Úgy érzem, hogy az Intelnél a világnak segíték

és így nem csak erdélyinek és magyaroknak, hanem világpolgárnak vallom magam. Nem az volt, hogy feladtam az egyiket, hogy átvegyem a másikat, hanem a kettő kiegészíti egymást. Amikor hazamegyek akkor ugyanúgy énekelek, a rokonokhoz járok, meg templomba, élvezem a tájat. Vannak olyan ismerőseim, akik nem akarnak visszamenni az országukba, azt mondják, hogy elégük van. Ilyen például Gróf András (Andy Grove) is, az Intel egyik alapítója is, aki '56-os menekül volt és már nem akar visszamenni Magyarországra.

7. *Mivel másabb az Amerikai Egyesült Államok, mint Európa?*

Amerika egy kontinens, ahol kannibáltól béke Nobel-díjasig minden van, ahol nagyon jó tudósokkal találkoztam, de gazemberekkel is, így nem mondható, hogy Amerika jobb, mint bármelyik más ország a világon.

USA-ban nagyon támogatják az új ötleteket

Európában ezeket az ötleteket sokkal nehezebb megvalósítani, ezért a legtöbb új találmány Amerikában jelent meg. A Szilícium völgyben úgy van, hogy ha megszületik egy ötlet akkor ma megalapítanak egy céget, pár órán belül megvan a weblapjuk és egy hét múlva már gyártanak is. Ott minden nagyon hamar zajlik. Ezt én nagyon szeretem. Nekem is nagyon sok új ötletem és szabadalmam van az Intelnél. A szabadalmaim amúgy itt vannak a falon.

Amerikában a családok nem tartanak úgy össze, a legtöbb ember nem a szülővárosában lakik. A kollégáim közül 99%-ban nem ott lakik, ahol született. A legtöbb esetben a gyerekek 18 évesen kirepülnek a családból és végzik a dolgukat. Nincs az meg, hogy több generáció együtt van és ezt nagyon hiányolom. Amerika nagyon jó az egészséges és nagyon jól felkészült embereknek. A beteg embereknek nagyon nehéz, mert nagyon

jó de nagyon drága az egészségügyi rendszer. USA az extrémek országa, mindenki meg kéne látogassa egyszer, úgy ahogy az itteniek is meg kéne látogassák egyszer Európát. Nagyon sokat lehetne egymástól tanulni.

8. Milyen lett volna az életed, ha Erdélyben maradsz?

Valószínű Brassóban laktunk volna, mert ott éltünk előtte. Közel lehettem a Bucsecshez és a Brassó Pojanához. Valószínű, hogy a rendszerváltás után munkát váltottam volna.

9. Mi hiányzik neked a legjobban a gyermekkori Szamosújvárból?

Nagyon jó volt, hogy nem raboltak el gyerekeket. Itt nem hagyhatod kint a gyerekedet 100 métert sem, nagyon féltik őket. Az a nagy szabadság hiányzott itt, hogy hat-hétéves fejjel bárhova mehess. Parittyázni mentem 6-7 évesen az Eprekertbe és a szüleim nem is tudták hol vagyok.

Már énekeltek a baglyok amikor hazaértem. Olyan világ volt az, mint a Pál utcai fiúkban, vagy a Legyek urában. Kialakult egy gyerekvilág és ennek szabályai. Pl. mindenkinek volt bicskája és senki sem vágta meg magát. Itt három szülő vigyáz két gyereket és bicskát nem engednek, hogy ne vágják meg egymást. A másik, hogy nagyon sok házban jártunk, minden utcasarokon volt egy-egy ismerősünk. Bárhova mentünk behívtak almástésztára, vagy egy pohár vízre. Itt nem igazán hívnak át vacsorára, nem engednek be belső világukba, csak ritkán.

Az USA-ban nagyon sok az autó, nagyon nagyok a városok és nem mehetsz gyalog sehova. Az elmúlt években megjelent az úgy nevezett élhető városok mozgalma, hogy bárhova elérhess 15 percen belül autó nélkül, gyalog vagy közszállítással. Erre a projektre több milliárd dollárt szántak és valahova a Préríbe akarják felépíteni.

10. Milyen volt pedagógus gyereknek lenni egy kisvárosban?

Voltak előnyök és hátrányok, de több volt az előny. A hátrányok közé tartozott az, hogy amikor én megjelentem az osztálytársaim lefagytak, nem mertek nevetni a szüleimről vagy a barátairól, mert ugye a diákok mindig kinevetik tanárjaikat. Nem akartak előttem cigizni, hogy nehogymondjam szüleimnek. Habár legtöbbször befogadtak azt hiszem jobban érezték magukat amikor hazamentem a buliból, mint előtte. Nem bántott ez engem, érthető volt, hogy nem akartak a jelenlétemben cigizni.

Amikor vinni akartak a csatornához mondta édesapám, hogy mivel szíó voltam betehet engem száraz edzésre, de azt mondtam, hogy menni akarok a fiukkal. Ott három hónapig együtt dolgoztunk és nem volt semmilyen privilégiumom. Ez jót tett nekem is és a barátságaimnak is.

Az előny az volt,

hogy tanárok lévén a szüleim rengeteg erőfeszítést befektettek a tanításomba. Az egyetemen úgy éreztem, hogy a legtöbb tanár fegyverként használja a tudását és csak megalázni akarja a diákokat. Lehet úgy is tanítani, hogy a gyerekek szeretik és élvezik a tanítást, de lehet úgy, hogy a gyerekeket megalázzod. Nekem nehéz volt, mert nagyanyámmal laktam, aki szenilis volt és nem volt fűtés sem, éhes voltam, biciklivel jártam mindenhova és álmos voltam és a tanár ahelyett, hogy elmagyarázna emberségesen azt mondta, hogy hülyék vagytok és nem vagytok jók semmire. Mi az AC – n (automatizári și calculatoare – automatizálás és számítógépek szak) voltunk, ahova nagyon nehéz volt bejutni, a legjobb középiskolák diákjai jutottak ide.

A szamosújvári tanárok nagyon jól tanítottak és azért nagyon hálás vagyok nekik. A tanári fizetés akkor is kicsi volt. Nem volt tévénk és rádi-

ónk sem, csak könyvek és papírok, illetve biciklink, amit a méhészzel csináltuk. Az első farmernadrágot is 17 évesen kaptunk, de amikor tanításról volt szó akkor mindent kivetettek magukból, órára jártam és ők fizették. Nagyon hálás vagyok, hogy megtanultam németül. Egy bárónőtől, Blomberg Erzsébettől, aki évekig lakott a házunkban. Nagyon hálás vagyok annak a nőnek, mert sokat tanultam tőle. Elmesélte milyen volt a Monarchiában a világ, hogyan jártak bálokba, Párizsba. Fantasztikus történeteket tanított. Édesanyám tanította az irodalmat, vitt szavalóversenyre, pedig nem szerettem, de ezáltal megtanultam jobban írni és jobban kifejezni magam. Ezért nagyon hálás vagyok neki. Édesapámtól a matematikát tanultam, ami nagyon segített a karrieremben. Olyan emberekkel dolgozom együtt, akik a legnevezetesebb egyetemekről érkeztek és én a legtöbbször jobban értem a mértant, mint ők

és ezért nagyon hálás vagyok édesapámnak, aki olyan könnyedén és játékosan tanított. Emlékszem egyszer lemértük az árnyékot, a szögeket, megnéztük hol van a nap és kiszámítottuk az örömeim templom magasságát. Apámnak egy adott-sága volt az, hogy ilyen könnyedén tanította a matematikát és emiatt nagyon sok diákja évtizedekig emlékezett rá. Édesanyámban pedig nagyon sok érzelem volt. Olyan finom halk szavú volt és rá tudott vezetni a művek mondanivalójára.

11. Melyik a legkedvesebb élményed?

Nagyon sok élményem van, nehéz egyet mondani, de az egyik legkedvesebb amikor öt évesen édesapám felvitt a Radnai havasokba. Nagyon nagy élmény volt a házasságom vagy az első fiam születése. Ugyanúgy nagy élmények voltak, amikor először elmentem a tengerre, vagy az első káráté tábor, Stuparuval.

12. A legrosszabb élményed?

A legrosszabb élmény édesapám halála volt, az nagyon nyilvánvaló, mert nagyon fájdalmas volt. Édesapám annyi embert képviselt az életben. Matektanárom, osztályfőnököm volt, méhészkedtünk együtt húsz évig, akkor együtt kirándultunk a Kárpátokban, folyóra mentünk, halásztunk. Sokkal többet töltöttem édesapámmal, mint bármely másik ember az apjával. Nagyon sokat jelentett nekem és nagyon sokat veszítettem vele. Mai napig fájdalmas az az űr, amit maga után hagyott.

Az utolsó éveiben kezdett összeomlani, láttam az összeomlás jeleit és nem tudtam mi az oka. Már nem olvasott komoly dolgokat és mintha érezte volna, hogy már jön a vége. Lehet, hogy már beteg volt, bár fizikailag nem mutatta, mert továbbra is erős volt és méhészkedett.

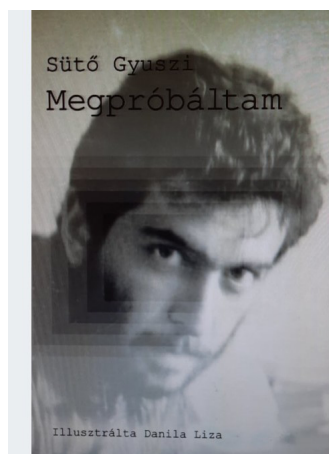
13. Mit üzensz a diákoknak?

Fiatal éveik nagyon fontosak az életükben, mert akkor alapozzák meg szociális életüket, kapcsolataikat, az iskolai tudásukat, mely sokat segít a jövőben.

Kerülni kell a rossz dolgokat, mint például dohányozni, inni, tévé vagy számítógép előtt ülni és órák hosszát gubbasztani. Negyven év múlva azok az élmények maradnak ment, amit barátainkkal együtt szerzünk a szabadban. A tévé és a számítógép előtt töltött idő kárba veszett idő. Inkább menjenek el tanuljanak meg táncolni, hegedülni, lányokkal beszélni, tartsák a kapcsolatot a nagyszülőkkel. Olvassák el a könyveket, olvassák el az én könyvemmet!

www.kozlony.ro

Sütő Gyuszi - Megpróbáltam

Sütő Gyuszi

Könyvajánló

A könyvben 36 történet szerepel. Van benne cserebogár mézszárlás, rúdugrás, vaddisznó-ember életre-halálra

Fodor Emőke

Viasszal írt üzenet

Fekete Ildikó neve most már ismerősen cseng a szamosújvári kézművesek számára, hisz az elmúlt héten két napos mesterkurzus során megosztotta velük a tojásírásról való tudása és tapasztalata egy részét. A Téka Alapítvány munkatársai eddig is foglal-

szóló harc, hegyi mentős, testi/lelki bántalmazás több formája, Szeku beszélgetés, lövöldözés, kommunizmus, és meg sok egyéb. Egy olyan korszakot mutat be a könyv, amelyet a mai fiatalok csak hallomásból ismernek, és amelyre az idősebbek részben nosztalgiával, részben meg mely fájdalommal emlékeznek vissza.

Ceausescu kommunista diktatúrája beárnyékolta a mindennapi életet. Az emberi jogaink, szabadságunk, jólétének, a jövőnk, korlátozva voltak. A kilátástalan, legsötétebb évek összefogásra

koztak tojásírással, most elmélyülhettek a különböző minták és technikák tanulmányozásában.

Ugyanakkor Fekete Ildikó bemutatta Viasszal írt üzenet című könyvét, mely igazi kézikönyv a húsvéti tojásírásnak. A könyv ajánlóját Lévai Anikó írta, aki kiemeli, hogy „A hagyomány nem vitrinbe zárt kincs, hanem velünk élő

tanította az embereket. A legreménytelenebb és legváratlanabb helyzetekben is megcsillan a humanitás és a segítőkészség. Ajánlom a könyvet a fiataloknak és a felnőtteknek egyaránt. Ezeket a társadalmi leckéket kár lenne elfelejteni.

A kódot beolvassva megrendelhető a könyv!

és általunk, velünk együtt változó érték.

A tradíció és modernitás harmonikus egységének legszebb bizonyítéka Fekete Ildikó tojásfestő művészete. A matematikus végzettségű jelenleg szoftvertervezőként dolgozó szerző ugyanis igazi XXI. századi nőként vált a tojásfestés ősi hagyományának őrzőjévé és újragondolójává.”

Fekete Ildikó – Viasszal írt üzenet / fotó: Téka Alapítvány

A könyvbemutató során az érdeklődők ki is próbálhatták a tojásírást.

A könyv négy nagy fejezetet tartalmaz. A húsvéti ünnepkörőről és a hímes tojásról szóló fejezet után a tojásírás menetét ismerteti a szerző. Vermes Tibor gyönyörű fotói emelik a könyv értékét. A festés és festőnövények ismertetése után következik a leghosszabb és „legszebb” rész- a minták bemutatása. Tájegységek, illetve minták szerint csoportosította a szerző a tojásra írt üzeneteket. Több minta esetén továbbgon- dolta ezt, viszont jellegében a minta nem változott.

A legismertebb a

gyímes mintakincs, ahol minden mintának jelen- tése van. A tojásokat pi- rosra festették, a viasszal írt minta fehér maradt. Megismerhetjük a tojás vízszintes tengelye mel- lett megírt és több szín- nel megírt háromszéki tojásokat, külön kiemelve az árapataki piros alapon sárga mintákat. A Dél Er- délyi Hunyad megyében is elterjedt a több színnel festés, a piros-sárga-fe- kete, viszont a színek felvitele miatt nagyon munkaigényes darabok készültek. A Nagy-Kükül- lö mentén „fordított” tojá- sokat is írtak, fehér, illetve fekete alapon piros mintá- val. Muravidéken domi-

náltak a vonalas minták, míg a Dunántúlon nem osztották fel a tojást, egy- szerűbb minták a jellem- zők. A somogyi tojások mai napig barnák, hiszen most is hagymahéjjal fes- tik őket, zöld mintával. A felvidéki díszítés a gom- bostüfejjel rajzolt vona- lakból kialakított minta. A könyvben rengeteg minta van, kezdő és haladó, ha- gyományos vagy modern mintát kereső egyaránt ta- lál benne megfelelőt.

Fekete Ildikó számos elismerésben részesült az idők során – a Népművészet Ifjú Meste- re is. Célja a Kárpát-me- dence tojásfestésben használt mintakincsének összegyűjtése. 2019-ben a tojásírás felkerült a magyarországi Szellemi Kulturális Örökség Nem- zeti Listájára.

A könyv a himesek.hu honlapon is megismerhe- tő, illetve a szerzővel ott is fel lehet venni a kap- csolatot. A rendezvényt a Hagyományok Háza tá- mogatta.

Kézműves szakkörök a Téka Alapítványnál

Fodor Emőke

Kézműves szakkörök a szamosújvári Tékánál

A járvány sok min-
denben átírta az életünk,
megváltoztak szokásaink,
elmaradtak a találkozási
alkalmak. A Nemzeti Mű-
velődési Intézet által tá-
mogatott szakkörök ezt az
úrt hivatottak betölteni, ta-
lálkozási lehetőséget adni
a kézműveskedés öröme
mellett.

A szamosújvári
szakköröket heti rendsze-
rességgel tartották a tanév
során. Novemberben in-
dultak, öt fős csoportok-
ban. Az egyik kedvelt kör

a mézeskalácskészítés,
melyet Egri Hajnal veze-
tett. A mézeskalács külön-
féle formáit illetve díszí-
tési technikáit sajátították
el a résztvevők, melyet
nemcsak a karácsonyi ün-
nepekörben hasznosítanak.
Ilyen alkalom volt, amikor
március 8-án, a Nők Nem-
zetközi Napja alkalmából,
Balázs-Bécsi Enikő helyi
RMDSZ-es tanácsos és
szakkör tag kezdeménye-
zésére 400 tulipánt sütöt-
tek mézeskalácsból. A férfi
tanácsosok segítségével
ezekkel megajándékozták
a történelmi egyházak is-
tentiszteletein részt vevő
hölgyeket, de ellátogattak
az oktatási intézményekbe
is, örömet szerezve a peda-
gógus hölgyeknek is.

A Szamosújvári
Kézművesek Egyesülete
is indított szakköröket:
Felszegi Melinda a kosár-
fonást vezette, míg Bart-
ha Katalin a gyöngyfűzés
szakkört. Elmondásuk
szerint nagyon várták min-
dig a következő alkalmat,
hogy együtt legyenek, be-
szélgessenek, örüljenek
egymás sikerének, neves-
senek- s közben, észrevét-
lenül közösséget alkossa-

nak. A szakköröket úgy
képzelték el, hogy a szak-
körvezető az online videó-
ból megtanulja az elkészí-
tendő tárgy előállításának
lépéseit, majd megmutatja
a többi tagnak is. A kosár-
fonás azonban egy kicsit
próbára tette a kézműve-
seket, és segítségül hívták
Ráduly János székely ko-
sárfonót, aki egy hétvégén
megmutatta a "vessző lel-
két" az érdeklődőknek.

Június közepén
kiállítással zárták az évet,
melyre meghívták a csa-
ládtagokat, barátokat, ér-
deklődő szamosújvária-
kat. A kiállításmegnyitó
első felében bemutatták
a műhelyeket, a tagok
beszámoltak az év során
átélt élményeikről. A to-
vábbiakban Incze Zsuzsa
tartott előadást a XIX-XX
századi vörösréz konyhai
eszközökről. A kiállítást
gazdagította az Incze Zsu-
za magángyűjteményéből
bemutatott vörösréz tész-
taformái és konyhai eszkö-
zei. Még egy kuglófrecept
is kézről-kézre járt, az őszi
újraindulásig azt is kipró-
bálják a kreatív szakkörö-
sök.

Óvodai évfáró / fotó: Riti József Attila

Katona Annamária

Repülj, repülj, Katicaborgár!

Végre megérkezett a „cseresznyés” hónap - mondanák a Katica csoportból a gyerekek, hiszen a reggeli találkozósnaptárunkon ezt a hónapot éppen két szem cseresznye jelképezi.

A júniusi hónap eleje talán a legzsúfoltabb úgy az óvodás és iskolás gyerekek, mint a pedagógusok számára. Tele van ilyen-olyan felmérésekkel, feladatlapokkal, ismétlésekkel és sok kucifantós papírmunkával.

Emellett sok időt fordítanak a próbákra, mert ugye, minden szülő és nagyszülő türelmetlenül várja, hogy csemetéje „szerepeljen”. Ráadásul már eljött a jó meleg, és igazából sokkal jobban telne ez a pár nap a vakációig kint a levegőn, a vén diófánk árnyékában. De nem.....a Katica csoport gyermekei és az óvónénik, közös megegyezés alapján úgy döntöttek, hogy készülni fognak egy kis évfáró ünnepélyvel. (tudniillik, az ilyesfajta tevékenységek nem kötelezőek sem a pedagógus, sem pedig a gyerekek részére - általában egy csoport közösségéből, a gye-

rekek 10-20 % - a szeret kiállni szerepelni).

Kemény dió a pedagógus részére a szerep összeállítása és sok kérdés merül fel benne ilyenkor: A szülők tetszését elnyeri?, esetleg vissza fogja-e hallani azt, hogy *Kaphattott volna más verset is a gyermekem..., vagy Csak ilyen rövid verset szántak neki?..., Miért pont az a gyerek lett a párja?, Miért volt hátul épp az én gyermekem a?* ...és lehetne sorolni....Végül megszületik a döntés, ami elsősorban a gyerekek javát szolgálja, másodsorban pedig a pedagógusi lelkiismeretre vall. Május közepétől nagy lendülettel elkezdjük a próbákat. Előadásunk első részében népi gyerekjáték fűzért mutattunk be, a második felében pedig kellőképpen elbúcsúztattuk a tizenhét iskolába menő kis Katicát, illetve ők is izgalommal búcsúztak az óvodájuktól, társaiktól, óvónéniktől, dadusoktól. A Katicás szülők terített asztallal kedveskedtek az ügyes gyermekeknek, a

közös együttlét záró akkordját egy ínycsiklandóan finom óriási katicás torta édesítette. Köszönet a szülőknek a szervezést és a Téka Alapítványnak a helyszínbiztosítást. Emellett, az utolsó ovis napon, az esti pizsama buli mindent vitt. Hetedhét országon is híre ment. Így zárta a tanévet a Sünike óvoda magyar tagozata. Útnak engedett pár Katicát, de szeretettel várja a többi olyan kis Katicát is, akinek még bontakozóban az apró pici szárnya.

*Kelt Szamosújváron,
2022 júniusában*

Riti József Attila

Jó eredmények a nyolcadikos záró- vizsgán

Június 23-án kihirdették a nyolcadik osztályos záróvizsgák eredményeit. A szamosújvári Kemény Zsigmond Elméleti Líceum diákjai nagyon jól teljesítettek, ugyanis 97,05%-uk szerzett átmenő jegyet, ami a 82,3%-os országos és a 92,5%-os

megyei átlag felett van.

Az iskola egyik diákja 9,71-es átlaggal a megye magyar diákjai közül a második lett a vizsgán.

A Szamosújvár közeli magyarlakta települések diákjai is jól teljesítettek, a széki iskola 14 diákja közül 92,85%-ának sikerült átmenő jegyet írni. A búzai iskolában összesen négy diák vizsgázott és mind átmenő jegyet írt.

Az eredmények közzlése után a nyolcadi-

kosok számára vár a felvételi, ami július 4-én kezdődik, az opciók beírásával. Július 14-én közli a minisztérium a számítógépes elosztás eredményeit, melynek következtében a diákok megtudják milyen középiskolába jutottak be. A felvételi folyamat utolsó lépése július 15. és 20. között lesz, amikor a diákok ellátogatnak azokba a középiskolákba, ahova bejutottak és leadják a szükséges okiratokat.

Nyolcadikos ballagás / fotó: RJA

Riti József Attila

Nyolcadikos ballagás a Kemény Zsigmondban

Utoljára szólalt meg a csengő iskolánk nyolcadikos diákjainak, melyek a Gaudeamus akkordjai alatt, Magó Tünde és Hajdú Enikő osztályfőnökök kíséretében elhagyták az iskola folyosóit és az udvaron felállított színpadon vettek részt a ballagási ünnepségen.

Az ünnepi eseményen részt vettek Vajda Dániel református lelkipásztor, Kiss Lehel baptista lelkipásztor, Orbán János adventista lelki-

pásztor, Drăgan Ovidiu polgármester, a Téka Alapítvány igazgatója Balázs-Bécsi Enikő Katalin, Rariga Imola Beáta, a Szórványkollégium igazgatója és a szülői bizottság elnöke, illetve Rotar Izabella az RMDSZ szamosújvári szervezetének elnöke.

Az ünnepséget Kulcsár Melinda, a tantintézmény igazgatója nyitotta meg, beszédében köszöntötte a meghívottakat, a ballagókat és a hozzátartozókat. Továbbá kiemelte a ballagás ünnepélyességét és bátorította a végzősöket, hogy továbbá is a Kemény Zsigmond Elméleti Líceumban folytassák tanulmányaikat.

Az igazgatónő után Drăgan Ovidiu polgármester következett, aki elmondta, hogy az általános iskola csak egy szakasz egy diák életében, majd kiemelte, hogy egész életünket befolyásolja a tanulás. Kiemelte a továbbtanulás fontosságát is mely megkönnyítheti majd a diákok életét.

A polgármestert követően a meghívott lelkészek Isten áldását kérték a diákokra és a szülőkre, hogy jól tudjanak dönteni jövőjük formálásában.

Beszédében Balázs Bécsi Enikő az alapítvány nevében elmondta, hogy a Téka Alapítvány folyamatosan figyel arra, hogyan valósulnak meg azok a célok, melynek alapján tizenkét évvel ezelőtt az alapítvány és támogatóik, úgy döntöttek, hogy Szamosújvárnak legyen egy saját korszerű magyar tanintézménye. Továbbá elmondta, hogy új bentlakást építenek, hogy javítsák a bentlakási körülményeket és oktatási központtá alakítsák az iskolát. Beszédében azt is

kiemelte, hogy az iskola mellett kézműves házat és lovardát működtetnek, szabadidős és sportkomplexumot terveznek az iskola közelségében. A diákoknak elmondta, hogy az alapítvány azt vállalta, hogy minden szamosújvári és mezőségi diák számára biztosítsa az anyanyelvi oktatás lehetőségét, majd felkérte őket, hogy legyenek büszkék iskolájukra.

Rotar Izabella, az RMDSZ szamosújvári szervezetének elnökszönya ünnepi beszédében elmondta, hogy ez a nap róluk szól.

Rariga Imola Beáta, a Szórványkollégium igazgatója és a szülői bizottság elnöke elmondta, hogy szerencsésnek gondolja a ballagókat, mert a Kemény Zsigmond Elméleti Líceumban tanulhatnak, továbbá kiemelte, hogy izgalmasnak tartja, hogy tanítónők, jelenlegi és eljövendő osztályfőnökeik jelenlétében ünnepelhetnek. Kiemelte a folytonosság fontosságát, felkérte őket, hogy

tanuljanak, új dolgokkal ismerkedjenek. Végezetül elmondta, hogy a szülők mellettük lesznek, majd pedig megköszönte a tanítók és tanárok munkáját.

Az ünnepi beszédek után a hetedikes diákok egy rövid zenes- verses összeállítással búcsúztak el nagyobb társaiktól.

A búcsúztató után következett a ballagók ünnepi műsora, melynek keretén belül mindegyik diák valamilyen szerephez jutott: énekeltek (Katona Krisztina és Réti Blanka), szavaltak (Fodor Nóra saját versét szavalta el), de még a hangszereket is felszólaltatták (Borsos Kinga, Balla Péter, Papp Dávid, Juhos Bálint, Fodor Kristóf és Miklósi Zsolt).

A ballagáson a diákok búcsúbeszéde sem maradhatott el: a 8A nevében Katona Krisztina beszélt és látta el jótanácsokkal a hetedikeseket, a 8B osztályból konkrét búcsúbeszédet senki sem mondott, de László Noémi Feketeleves kö-

tete nyomán olvastak fel szösszeneteket.

Az ünnepi műsor utolsó programpontja a tanulmányi díjak átadása volt:

8A, osztályfőnök Magó Tünde:

I. díj: Katona Krisztina és Săplăcan-Szilágyi Emma – 10,00

II. díj: Borsos Kinga – 9,87

III. díj: Farkas Erik – 9,84

I. dicséret: Nagy Márk – 9,76

II. dicséret: Győri Richárd, Papp Dávid és Vigh Nikol – 9,73

III. dicséret: Balla Péter – 9,71

8B, osztályfőnök Hajdú Enikő:

I. díj: Tatár Noémi – 9,78

II. díj: Ferenczi András – 9,68

III. díj: Fehér Bíborka – 9,24

I. dicséret: Szegedi Stefánia – 9,16

II. dicséret: Elek Szabolcs – 9,16

III. dicséret: Porkoláb Johanna – 9,05

A csütörtöki ballagást megelőzte a szórványkollégium tizennégy diákjának búcsúztatója, amin a hetedikes diákok is ünnepi műsorral készültek.

Pörgettyű/fotó: Téka Alapítvány

Fodor Emőke

Tanév végén is pörögtek

A Téka Alapítvány idén is megszervezte a szamosújvári és környékbeli gyerekek számára az anyanyelvi vetélkedőjét. Cél az anyanyelv-művelés és közösségszervezés egyaránt. Az elemések számára még a tanév elején, a járványügyi szabályok időszakában zajlott a verseny, az általános iskolások és középiskolások május végén vetélkedtek.

Az 5-8. osztályos Pörgettyű témája az idő volt. A 7 csapat történelmi időszakok mentén oldott játékos nyelvi feladatokat.

Például írtak ímélt a 7 vezérnek, megoldották az esztergomi püspök felkelőkhöz írt levelét, a nyelvújítók mintájára ők is alkottak új szavakat, tudósítottak a Pilvaxból, majd eljutva a mai csetnyelvig ikonokkal leírt verscímetek fejtették meg. A verseny feladatai Genially bemutatón voltak bemutatva, interaktív, esztétikus formában. A feladatokat Debreczeni Orsolya magyartanár és Hajdú Enikő angoltanár állította össze. A zsűri tagjai: Kis Angéla, Papp Erzsébet és Szabó Annamária. A résztvevők a szamosújvári Kemény Zsigmond Elméleti Líceum, a bálványosváraljai és magyarorszáti

iskolák diákjai.

A középiskolás vetélkedőben az idei téma a művészi nyelv volt. A diákok olyan feladatokat oldottak meg, amelyek a nyelvi kreativitás célozták meg. Az írásbeli feladatlap is a nyelvi kreativitásra volt kiélezve, de a nyelvhelyesség és a helyesírás is pontozva volt. Legsikereesebbnek az a feladat mutatkozott, amely során Dixit kártyákhoz alkotott sztorit kellett előadniuk a csapattal. 9 csapat vett részt, a KZSEL középiskolás osztályaiból. A diákok nagyjából 150 pont fölötti/körüli értéket értek el a maximális 200 pontból. A zsűri nehéz szerepét Schuller Hajnal, Debreczeni Orsolya, Szabó Annamária és Papp Erzsébet vállalta.

Idén is jó hangulatú közös játékká vált a vetélkedő, mely évről évre vonzza a diákokat. Jövőre, reményeink szerint korlátozás nélkül vendégül láthatjuk a környező iskolák diákjait is. Támogatónk az Emberi Erőforrások Minisztériuma volt.

Évadzáró gála /fotó: Téka Alapítvány

Fodor Emőke

Évvégi Kalákás fellépések

A szamosújvári Kaláka és a Kiskaláka Néptáncgyűttes 2022. június 2 – 5. között Abára, Magyarországra utazott, ahol a Sárvíz Alapfokú Művészeti Iskola diákjaival közösen ünnepelték a Nemzeti Összetartozás ünnepét. A két intézmény 26 éves közös múltra tekint vissza, amikor is legalább évente egyszer részt vesznek közös programokon, rendezvényeken. A két szamosújvári csoport csütörtökön délből indult útnak, késő este érkezett meg Abára, ahol a csoport egyik része családoknál

lett elszállásolva, ezáltal a fiatalok közötti kapcsolatok, barátságok is alakulhatnak ki. Pénteken Göbölös Gábor vezetésével a Kaláka és a Kiskaláka, előbb az Ozorai Pipó várat tekintették meg, majd a dégi Festetics kastély látogatták meg. Emellett a két néptáncgyűttes tagjai ellátogattak a soponyai Trianoni emlékműhöz is. A kirándulás után a Sárvíz Művészeti Iskolában délután 6-tól a második, illetve a negyedik drámaszakos diákok adtak elő egy-egy népmesét. Ezután Fabók Mancsi Az ördög meg a székely menyecske bábelőadást nézték meg. Majd a Gorg&Benzol blues és jazz

koncerten vettek részt a fiatalok, utána pedig az iskola udvarán barátkozni, beszélgetni lehetett az abai gyerekekkel, fiatalokkal.

Szombaton a Nemzeti Összetartozás Napja alkalmával egész napos programsorozaton vettek részt a néptáncgyűttes tagjai. Délelőtt a Kiskaláka utánpótlása széki táncokat adott elő, majd kézműves foglalkozásokon vettek részt. A délutáni gálaműsoron a Kenderkóc és a Kaláka Néptáncgyűttesek vajdaszentiványi, illetve palatkai táncokat adtak elő. A gálaműsort a résztvevő néptáncgyűttesek közös tánca indította, a végén pedig az együttesek tagjai közösen énekelték el a palóc himnuszt. A gálaműsort az Aba Város Fúvószenekarának koncertje követte, majd a Sordorka zenekar koncertjén és táncházban szórakozhattak a fiatalok.

Kedden, június 7-én a szamosújvári Kemény Zsigmond Elméleti Líceum udvarán került

sor a hagyományos évi gálaműsorra. Minden tanév végén a szülők és érdeklődők előtt bemutat-koznak a Téka Alapítvány által szervezett népzene-, népdal- és néptáncoktatáson részt vevő diákok. Idén e programokat a Csoóri Sándor Alap és a Hagyományok Háza támogatta.

A 20 produkciót felvonultató előadást széki muzsikával kezdte Papp Botond és Felszegi Imre, Juhos Borbála énekelt velük. A legkisebb hegedűsök gyerekdalokat muzsikáltak: Bihari Áron, Gutti Ingrid, Fodor Róbert, Sipos Milán, Tasnádi Milán, Láposi Fruzsina, Filep Renáta, Varga Szofi, Zsekán Ákos, Tamás Jorám, Hiticas Roland, Pop Kevin és Lőrincz Hunor egyre nagyobb magabiztonsággal tartja a hangszerrel Szabó Bence és Miklósi Hunor irányítása alatt. Filep Anetta buzai népdalokat énekelt, majd az előkészítő, első és második diákok Így tedd rá! Néptáncoktatási módszerben nyújtottak betekintést. Felszegi Melinda, Fodor

Emőke és Juhos Helga tanítványai egész évben jókedvűen játszották a népi gyerekjátékokat, és könnyedén sajátították el az első tánclépéseket.

Zsoldos Timea, Boldizsár Hunor, Orbán Csanád felcsíki dallamokat muzsikált, Filep Boglárka énekelt. Az egyéni népdalórákat idén Szabó Boglárka tartotta. Füzesi dallamokat játszott Mihai Cristian, Fodor Márk, Balla Csongor, Takács Oszkár és Fodor Krisztof. Ezt követően Molnár Kata és Fodor Nóra megszólaltatta a cimbalmot is, szilágysági dallamokat játszottak rajta. Oktatójuk Réman Gergő. Az első kis hegedűsök: Szegedi Dávid, Szováti Roland, Sipos Zoárd, Kis Réka, Posta Eliza, Harangozó Andrea dunántúli dallamokat húztak.

Az Ördögös zenekar kísérte a két dalospacsirtát Filep Boglárkát és Kiss Adrienn, akik buzai népdalokat énekeltek. Majd füzesi dalok és dallamok következtek Zsekán Bence, Takács Rita és

Filep Anetta előadásában. A Kenderkőc tánccsoport, melynek tagjai 5-7 osztályos diákok széki táncrendet táncolt, őket idén Cserey Both Zsuzsa és Nagy Gergő tanította. A második hegedűsök: Ágoston Márk, Orbán Eszter, Székely Ákos, Lapohos Milán és Fodor Harmati Bence kísérték Gutti Ingrid énekét, aki dunántúli népdalokat énekelt.

A hétfői népdalórak nagy sikernek örvendtek. Katona Annamária népdalkórusa gazdag népdalcsokorral lépett fel most is. Kalotaszegi népdalokat énekelt Molnár Kata, kísérte őt Zsekán Máté, Socaciu Robert, Balla Péter, Soós Zsuzsa és Tasnádi Áron. Széki dalok következtek Feketelaki Gáspár, Butuza Zsófia, Sükösd Sándor, énekelt Butuza Zsófia és Fodor Harmati Márk, csellón kísérte Balla Nándor és Juhos Borbála. Idén a brácsa és bőgő órákat Szakács Krisztof tartotta.

A II-IV osztályosok felcsíki táncokat mutattak be, Cserey Both Zsuzsa és

Nagy Gergő irányításával. Molnár Ádám és Tasnádi Márton bonchidait muzsikáltak majd a Kis-kaláka palatkai táncokat táncolt. A 6-8 osztályosokat is Zsuzsa és Gergő tanította, ők a Kaláka utánpótlás csoportja. Palatkai muzsikát adtak elő Balla Péter, Papp Botond, Papp Dávid, Juhos Bálint és Miklósi Zsolt.

A gálaműsort a középiskolásokból álló Kaláka néptáncgyűttes vajdaszentiványi tánc-rendje zárta. Lakatos Ágnes és Kispál Nándor oktatta idén őket.

Június 11-én pedig Szamosújvár is színhelye volt a 30 helyen egyszerre megrendezett Csoóri Fesztiválnak, ahol több diákunkat, táncosunkat, zenészüket is láthatták.

A kód beolvasásával megnézheti a Téka Alapítvány évadzáró gáláját

Csoóri Fesztivál / fotó: Téka Alapítvány

Fodor Emőke

Csoóri Fesztivál Szamosújváron

Idén először zajlott Kárpát-medence szerte a Csoóri Sándor Népművészeti Fesztivál. Eddig sohasem látott, a Kárpát-medence harminc helyszínén egyidőben, azonos programpontokkal megvalósuló nagyszabású rendezvény, közel 20 000 táncos, zenész és kézműves részvételével.

A fesztivál célja, hogy a nagy nyilvánosság előtt megmutassa az öt évvel ezelőtt elindult Csoóri Sándor Program eredményeit, a népművészeti mozgalom kiemelkedően magas színvonalát, résztvevőinek sokaságát.

Igazi látványosság volt a néptáncosok, népzene-szek felvonulása, a déli harangszó után elhangzó közös ének és körtánc.

30 helyszínen zajlott egyidőben a Kárpát-medencében: Bőszénfa–Ropolypusztá, Budapest, Csíkszereda, Csongrád, Debrecen, Eger, Jászapáti, Kecskemét, Kozármisleny, Körmend, Lenti, Marosvásárhely, Nagyida, Nagyvárad, Nyíregyháza, Pápa, Pécs, Perkő, Révkomárom, Salgótarján, Sárospatak, Szabadka-Palics, Szarvas, Szamosújvár, Százhalombatta, Székelyudvarhely, Székesfehérvár, Szekszárd, Tatabánya, Vinyéd.

Erdélyben hat

ilyen helyszínt választottak ki. Megtiszteltetés, hogy a Belső-Erdélyi helyszínnek Szamosújvárt jelölték ki a szervezők. Ebben nagy szerepet játszott a Téka Alapítvány több évtizedes, a népi értékeket népszerűsítő munkája.

Június 11-én 11 órakor ökumenikus istentisztelettel kezdődött a rendezvény, az örmény katolikus templomban, ahol Küsmödi Attila katolikus plébános és Vajda Dániel református lelkész hirdette az ígét. Déli hangszóra a táncosok a templom előtti téren elénekelték a Magyarország az én kedves hazám című közös dalt, majd elhangzott Csoóri Sándor Virágvasárnap című verse.

A néptáncscsoportok köszöntése után a részt vevő 11 együttes közös táncba fogózott. A Kemény Zsigmond Elméleti Líceumtól indult a táncos zenész felvonulás, mely a főtéren ért véget. A közös fotó után kezdetét vette a gálaműsor a főtéri

szabadtéri színpadon.

A néptáncscsoportok és zenekarok mellett bemutatkoztak a cseperedő zenészpalánták is, a népzeneiskolák diákjai. Elsőként a szamosújvári Téka népzeneiskola diákjait hallhatták, Balla Péter, Papp Botond, Papp Dávid, Juhos Bálint és Miklósi Zsolt palatkai zenét játszott. A szilágysági Illegetők Sarmaságról érkeztek. Szilágysági táncukat Hercz Vilmos és Bai Attila koreográfusaik tanították be. Papp Botond, Felszegi Imre és Juhos Borbála széki népdalokat zenéltek, énekeltek. Őket a szamosújvári Kiskaláka Néptáncgyűttes követte, palatkai táncokkal, oktatóik: Cserey Both Zsuzsa és Nagy Gergő. A Terbete Népzeneiskola diákjai szilágysági dallamokat játszottak.

A szamosújvári Kenderkóc széki táncokat adott elő, Cserey Both Zsuzsa és Nagy Gergő vezetésével. Ezt követően kalotaszegi táncokat láthattak, a Miriszló

Gyöngye, a Szarkaláb és a magyarlónai néptáncscsoportok előadásában, akiket a Rezeda zenekar kísért. Őket a Kallós Népzeneiskola diákjainak zenéje követte.

A zilahi Terbete Néptáncgyűttes tövisháti táncokat mutatott be, Hercz Beáta és Vilmos koreográfiáját. A Téka Népzeneiskola legkisebbjei Feketelaki Gáspár, Butuza Zsófia, Molnár Ákos, Fodor Harmati Márk, Balla Nándor, Juhos Borbála széki muzsikát adtak elő.

Ismét kalotaszegi dallamok csendültek fel, és forogtak a színpompás ruhák. A mérai Cifra Néptáncgyűttes (oktatóik: András Katalin Bíborka és Varga Zoli) és a Kalotaszegi Legénytársulat produkciója következett. A kolozsi Kaláris Néptáncgyűttes Kolozs környéki táncokat adott elő, oktatóik Bíró Júlia és Halász Levente, együttesvezető Kurucz Pilbák Júlia.

Az Ördögös és Rezeda zenekarok nem-

csak kísérték a fellépő együtteseket, hanem önálló zenekari számmal is felléptek.

A színvonalas előadást a szamosújvári Kaláka együttes vajdaszentiványi koreográfiája zárta, melyet Lakatos Ágnes és Kispál Nándor állított színpadra.

A közös programokat követően délután, helyszínenként eltérő, változatos eseményekkel, tánctanításokkal, népzenei és kézműves bemutatókkal, gálaműsorokkal estig folytatódott a különleges fesztivál. A közel 20 000 táncos, zenész és kézműves részvételével

létrejövő páratlan rendezvényen az érdeklődők megláthatják, hogy miként őrzi, éli meg és teremti ujja a Kárpát-medence egyedülálló, csodálatos népművészetét sokezer idős és fiatal, határainkon innen és túl.

Székely Csaba

Szamosújvári örmények fellépései

Zsúfolt programjuk van ezen a nyáron a szamosújvári örmény közösség művészeinek. A napokban Szárhegyen és Nagysomkúton szerepeltek. A tánccsoport mindkét helyen örmény eredetű táncokkal szórakoztatta a közönséget.

Az elmúlt években az együttes nagy népszerűségnek örvendett Bukarestben, Kolozsváron, Székelyudvarhelyen, Erzsébetvároson, de több Szucsáva megyei településen is. Máskülönben, Moldovába július első hétvégéjén is visszatérnek, de ugyancsak július-

ban első ízben látogatnak Temesvárra, ahol részt vesznek a bánati örményegyesület alapító ünnepségén. Nagysomkútra elkísérte a táncosokat Molnár Anna szamosújvári örmény származású népművész is, aki kerámiái és öltözeti tárgyakkal képviselte a régi Armenopolis gazdag kézműves hagyományait. Termékei nagy keresletnek örvendtek a máramarosi kisvárosban első ízben sora került „Örmény bazár” rendezvényen, amelyet Varujan Vosgianian, a Romániai Örmény Szövetség elnöke is megtisztelt, aki elismerő hangon nyilatkozott a szamosújvári táncosok fellépéséről.

Ugyancsak a múlt

hétvégén a szamosújvári örmény székesegyház és a római-katolikus templom kórusának karmestere, Molnár Árpád a marosvásárhelyi Keresztelő Szent János római-katolikus plébániatemplomban tartott nagy sikerű orgonakoncertet. A műsoron Bach, Buxtehude, Pachelbel, Caccini, Mendelssohn-Bertholdy és Johnson zeneszerzők művei szerepeltek. Nemsokára a szamosújvári római-katolikus (ferences) templomban Demeter Anna fiatal csellóművésszel lép fel egy kamarazene hangverseny keretében. Tehát, gazdag és változatos nyári évadjuk van a kisváros örmény kultúrája képviselőinek.

Riti József Attila

Kiértékelték a népszámlálás önkéntestős szakaszát

Csütörtökön, június 16-án délután az RMDSZ szamosújvári szervezete és az önkéntesek kiértékelték a népszámlálás önkéntestős szakaszát. Az eseményre a Téka Alapítvány székházában került sor.

A találkozót az RMDSZ helyi szervezetének elnökekasszonya, Rotar Izabella nyitotta meg. Felszólalásában megköszönte az önkéntesek munkáját, majd kiemelte Balázs-Bécsi Enikő és Molnár Tibor helyi tanácsosok és választmányi tagok szervező tevékenységét is.

Balázs-Bécsi Enikő felszólalásában elmondta, hogy Szamosújváron már az is siker, hogy sikerült ilyen nagy csapatot összehozni, ugyanis több mint 30 önkéntes segített a lakosságnak kitölteni a népszámlálási kérdőívet.

Továbbá sikernek könyvelhető el az a tény is, hogy nagyon sok helyszínen lehetett igénybe venni az önkéntesek munkáját. A beszámolóból az is kiderült, hogy több mint 400 személyt regisztráltak a következő helyszíneken:

- RMDSZ helyi szervezetének irodája
- Téka Alapítvány konferencia terme
- adventista imaház
- baptista imaház
- ferences kolostor közösségi terme
- református ima-terme

A mostani alkalom nem az első volt, amikor az önkénteseket összehívták, ugyanis március 23-án az RMDSZ helyi szervezetének vezetősége és az önkéntesek már találkoztak egyszer, amikor közösen megbeszélték az online kitöltés menetét és a felmerülhető nehézségeket. Mielőtt kiképezték volna az önkénteseket a római-katolikus plébánián egyeztettek a helyi RMDSZ vezetősége és a szamosújvári intézmény-

vezetők.

A találkozón a kezdő nyilatkozatokat követően beszélgetés következett, melynek keretén belül az önkéntesek eszmecsere-tek egymással.

A kiértékelés végkövetkeztetése, hogy a szamosújvári magyar közösség erős és életképes, ezt pedig minden alkalommal bebizonyította.

A népszámlálás második szakasza már hagyományos módon, a személyek lekérdezésével történik. Május 31. és július 17. között a számlálóbiztosok házról házra járnak és így is ki lehet tölteni az űrlapokat. Ez a szakasz sem zajlik zökkenőmentesen, ugyanis a lakosság összeírása a vártnál lassúbb tempóban halad.

Fontos, hogy a lakosság türelmes legyen a népszámláló biztossal. Az is megtörténhet, hogy akkor is felkeres a biztos, ha online kitöltöttük a népszámlálási íveket, és ellenőrzi, hogy minden kérdőív érvényesen volt-e rögzítve.

A női csapat a kiállításon/Fotó: Capra Claudiu

Székely Csaba

Labdarúgás és fénykép

Ezzel a címmel szerveztek nem mindennapi kiállítást a szamosújvári Turisztikai Információs Központban. A június 22-i megnyitón sport felszerelésben megjelent a helyi Athletic Olimpia II. ligás női labdarúgó csapatának tizenöt tagja élen Iulia Mera edzőnővel, hiszen Claudiu Capra fotó-

kiállításának ők a szereplői. Összesen 32 fénykép tükrözi az együttes egyéves pályafutását és a színes felvételek nem csak a hivatalos mérkőzésekről örökítenek meg különböző jeleneteket. A fotók nagy tetszést keltettek a közönség körében, akik ugyanakkor kíváncsian hallgatták a játékosok élménybeszámolóit. A kiállítást Monica Pătat, a Turisztikai Központ

igazgatója nyitotta meg, majd Kilin Csaba klubelnök röviden ismertette a női szakosztály megjelenésének körülményeit, valamint az együttes eddigi szereplését az országos másodosztályú bajnokságban. Közben, felcsendült a női alakulat indulója, amit a lányok a közönséggel együtt közösen énekeltek, megteremtve a mérkőzések sajátos hangulatát.

A megnyitón Iulia Mera edzőnőtől megtudtuk, a napokban Pitești rendezett U13 korosztályos országos toborzón őt kislányt az Athletic Olimpia csapatától behívtak a legjobbak válogatottjába. Tehát, biztosítva van a nagycsapat utánpótlása, ami ugyancsak jó jel a jövőre nézve.

Riti József Attila

Megkezdte edzéseit a Dési Unirea

Június 16-án, reggel 10 órától a Dési Unirea labdarúgó csapata megkezdte felkészülését a Liga 2 2022-2023-as idényére.

A csapat a nyári felkészülés alatt is otthon, Désen edzőtáborozik június 29 és július 9 között (ahogy a télen is tette), mely idő alatt több edzőmérkőzést is játszik: Kolozsvári CFR 1907 (július 1, 18 óra, Kolozsváron),

AFC Hermannstadt (július 7, 18 óra, Nagyszeben), Újszentesi (Dumbrăvița) CSC (július 16), Kolozsvári CS Sănătatea (július 23), Kolozsvári CFR 1907 II (július 23), Besztercei CS Gloria 2018 (július 30, Dés)

*Örmények vonulnak Mezireh börtönébe/Fotó: ismeretlen
Kiss Lehel*

Az örmény népirtásról

A hajdani Örményország földje bibliai föld: itt található az Ararát hegye, melyen Nőé bárkája megfeneklett (ma már Törökország területe). Az örmények Nőé Jáfet ágán való leszármazottjától, Hajktól eredeztetik népük történetét, rá utal országuk örmény megnevezése (Hayastan – Hayk országa) is. Több ezer esztendőös kultúráról van tehát szó, mely mára, sajnos, a sok megpróbáltatás, szándékos pusztítás során elveszítette egykori fényét. A hagyomány szerint Bertalan és Taddeus

apostol vitte el elsőként az evangéliumot az örmények közé – egyházukat azért nevezik Örmény Apostoli Egyháznak. Az örmények egy része a későbbi „térítések” során római katolikus lett.

Az évszázadok során az örményeknek sokat kellett szenvedniük saját hazájukban, elsősorban hitük miatt. A muzulmán terjeszkedésnek ellenálltak, munkájukon áldás volt – ez gyűlöletet és irigységet váltott ki irántuk a környező népekből. A XVI.-ik században a muzulmán törökök és perzsák osztoztak Örményországon. Miután a XVIII-XIX. században Oroszország megszerezte

az örmény területek keleti részét, örmények tízezrei települtek át a török és perzsa részről. Ennek az oka, hogy a kisebbségi létbe kényszerült örményekkel (és általában a keresztény állampolgárokkal) szemben erőteljesen diszkriminatív törvényeket léptettek érvénybe. Az örmények iránti gyűlölet II. Abdul Hamid szultán uralkodása (1876-1909) idején úgyannyira felfokozódott, hogy az Oszmán Birodalom közeli felbomlását megsejítő örmények között gyakorta rendeztek vérfürdőket. Ezek közül a legnevezetesebb az 1895-ös erzerumi mészárlás, melyről a New York Times úgy tájékoztatózott, mint „a kis-ázsiai keresztények megsemmisítésére irányuló nyilvánvaló politikai törekvéstről.” 1909. őszén az úgynevezett „ifjútörök” kormányzat (Ittihad) vette át a hatalmat. 1914-ben a Központi Hatalmak oldalán Törökország is belépett a világháborúba. Enver pasa, a hadügyminiszter, támadást intézett

Az örmény genocídium emlékműve / fotó: Hayordi

az oroszok ellen Baku városának visszafoglalásáért, de a kísérlet súlyos kudarcba fulladt. Ez idő közben a török seregek az Oszmán Birodalom felbomlását előidéző vereségeket szenvedtek a balkáni területeken is. A veszteségekért Enver pasa az örményeket hibáztatta, akik szerint az oroszok pártjára álltak, és elősegítették a birodalom egységének megbomlását. Az örmények elleni, hosszú idők óta tartó gyűlölet és a kipusztításukra tett kísérletek egyértelmű igazolását vélték most az ifjútörökök felismerni, és feljogosultnak érezték magukat arra, hogy az „armeni millet” (örmény kisebbség) teljes felszámolásához határozottan hozzáállassanak. 1915. április 24-én az örmény értelmiség színe-javát,

mintegy kettőszázötven embert gyűjtöttek össze Isztambulban, és még aznap éjszaka kivégezték őket. Ettől az időponttól számítjuk a genocídium kezdetét. Létrejött a Deportálási Bizottság, mely részletes programot dolgozott ki a szörnyű, módszeres népirtásra. Nemsokára elkezdődött az anatóliai örmények kitelepítése, majd más területekről is kényszerítették őket lakóhelyük elhagyására. Végeláthatatlan sorok kígyóztak az utakon, a forró sivatagokban. Sokan már az első napokban elpusztultak az erőltetett menetben víz és élelem híján, másokat agyonlőttek, lefejeztek. Így pusztult el több mint másfélmillió örmény az Enver (hadügyminiszter), Talaat (belügyminiszter) és Gemal (Konstantiná-

poly kormányzója, tengerészeti miniszter) pasa kegyetlen intézkedései során. Ezekben a szörnyű időkben néhány örmény család a több mint két évszázaddal korábban örmények által alapított Szamosújváron talált otthonra (Martaian, Kurusian). A népirtás emlékére számos alkotás született minden művészeti ágban, ezek között talán a legkiemelkedőbb az osztrák Werfel A Musza Dagh negyven napja című monumentális regénye.

Örményországban ma kevesebb mint hárommillió örmény él, a többi hétmillió szerte az egész világon. A Szovjetunió felbomlása után az eredeti területének csupán alig egy tizedét birtokló Örményország volt az első állam, amely önállósult 1991-ben. A XX. század másik nagy népirtásának, a holokausztnak hírhedt szervezője feltette a kérdést annakidején: „Ki emlékszik ma már az örményekre?” A történelem nem őt igazolta.

Szerkesztőség:

Főszerkesztő:

Riti József Attila

Főszerkesztő helyettes:

Fodor Emőke

Szerkesztők:

Fodor Emőke

Katona Annamária

Kiss Lehel

Riti József Attila

Székely Csaba

Korrektor:

Fodor Emőke

Kiadja és működteti:

Téka Alapítvány

Elérhetőség:

www.kozlony.ro

info@kozlony.ro

0770109709

ISSN 2784 – 2800

ISSN-L 2784 – 2800

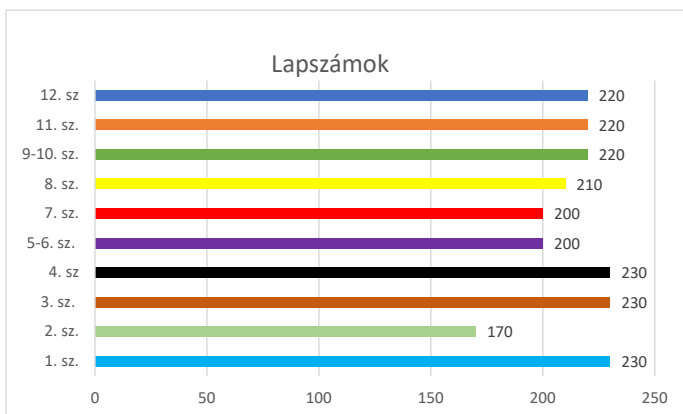
Ha támogatná lapunk megjelenését akkor támogatását utalja a következő bankszámla számra:

Fundația Culturală Téka

Cod fiscal : 7309675

405300, Gherla, str. Mihai

Viteazul, nr. 39, jud. Cluj

Riti József Attila

számból összesen 2130 darab került kiosztásra.

Egy éves a Szamosújvári Közlöny

Lapunk nyomtatott kiadása összesen tizenkét alkalommal jelent meg.

A tizenkét lap-

Támogatók

Téka Alapítvány
Communitas Alapítvány
Creative Works
Teutsch György
Máthé Rozália
Manci néni

RMDSZ

COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY

LEI
RO90BDE130SV07017121300
HUF
RO45BDE130SV39908781300
Sfiwt kod: BRDEROBU
Megjegyzéshez írja oda,
hogy a Szamosújvári Köz-
lönynek szánja!
Köszönjük!